

Aquells festivals de la Cançó Mediterrània

El crític literari Joan Josep Isern rememora el festival barceloní aparegut a la dècada dels seixanta

Raimon al V Festival de la Cançó Mediterrània | Horacio Seguí

El 'Menrecordo' del mes passat es va acabar amb una referència a l'edició de l'any 1963 del Festival de la Canción Mediterránea, que van guanyar **Salomé** i **Raimon** amb "Se'n va anar". Va ser una fita important en un certamen que ja fa temps que ha passat a l'oblit, però que a la seva època va ser molt popular.

De fet, la moda dels festivals de la cançó ve de més enrere. Més concretament del 1951, amb el Festival de Sanremo, a la Ligúria (Itàlia), que enguany acaba de celebrar el setantè aniversari, i del 1956, amb el Festival d'Eurovisió, que continua encara en plena actualitat. A l'Estat espanyol la tendència va trigar a arribar, però, finalment, l'any 1959, amb poques setmanes de diferència, es van estrenar dos festivals: el de Benidorm, el mes d'agost, i el de la Canción Mediterránea, a Barcelona, al voltant de les Festes de la Mercè, patrona de la ciutat.

En ambdós casos -i especialment a Benidorm- en els plans dels organitzadors pesava més el component de promoció turística que els possibles valors musicals que se'n derivessin. Res a dir, les regles del joc eren clares i tothom hi va jugar. En el cas de Barcelona la cobertura era molt àmplia perquè les dues sessions del festival es transmetien íntegrament per Radio Nacional i per TVE, que era l'organitzadora del certamen.

La intenció del festival barceloní era difondre les músiques que en aquell moment es feien a

banda i banda de la Mediterrània. Així doncs, al llarg de les nou edicions de l'esdeveniment van intervenir representants d'Egipte, Algèria, Malta, Xipre, Mònaco, Israel, Grècia, Itàlia, França i l'Estat espanyol; tot un mosaic de procedències que ara mateix seria bastant complicat de repetir.

La parella de presentadors eren rostres coneguts d'aquella televisió encara incipient, amb una majoritària presència de Federico Gallo, molt popular també a la ràdio. Una altra peculiaritat era que, per arribar a la final, les cançons havien de superar una sessió prèvia eliminatòria amb públic. Cada tema el defensaven dos intèrprets que, per regla general, es repartien la versió melòdica i la més rítmica. Aquest sistema va donar peu a la formació de duets força peculiars entre els quals **Imperio de Triana i Ramon Calduch, Dyango i Lita Torelló, el Dúo Dinámico i Lolita Garrido, Mary Santpere i Dodó Escolà, Torrebruno i Nilla Pizzi, Alberto Cortez i Marty Cosens, Georgie Dann i Frida Boccará, José Guardiola i Monna Bell... i Salomé i Raimon.**

La popularitat que assolien no només els guanyadors sinó les cançons que havien arribat a la votació final es demostrava en un altre fet que ara pot semblar també increïble: una setmana després del final de cada edició ja arribaven a les botigues les edicions de discos EPs amb la cançó guanyadora i les altres tres més votades interpretades pels cantants participants en el festival. I a més, en versió doble, en la llengua original i traduïda al castellà.

La trajectòria del Festival de la Canción Mediterránea va ser rica en sorpreses i, fins i tot, en petits escàndols que en el seu moment van tenir força ressò. Tot i això, el certamen va anar avançant amb aparent bona salut. Per això quan el teló de l'edició del 1967 es va abaixar, ningú podia imaginar que ja no tornaria a alçar-se mai més i que començava a ser un mite.

L'explicació cal buscar-la en el triomf, l'abril del 1968, de **Massiel** al Festival d'Eurovisió celebrat a Londres, que automàticament va transferir a TVE l'organització de l'edició següent. Això va fer que els pressupostos es modifiquessin i que els diners previstos per al festival barceloní passessin al d'Eurovisió, cosa que va significar la seva sentència de mort. Les nou edicions de la cita dedicada a la cançó mediterrània van donar força joc, si més no en aquells anys seixanta en què tantes coses es posaven en marxa. Una de les més notòries va ser el que, manllevant el títol d'un llibre de Manuel Brunet, podríem definir com 'el meravellós desembarcament dels grecs a la Mediterrània'. Si més no, en l'àmbit musical. Però aquesta altra història ja mereixeria un article complet.